

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Algıları Araştırması 2022

Teşekkür

© 2022 UN Women

Bu çalışma, UN Women ve Kantar arasında her iki kuruluşun da katkısıyla devam eden bir ortaklığın sonucudur. Çalışmaya destek verenlere özel teşekkürlerimizle:

UN Women Ekibi:

Daniel Seymour, *Stratejik Ortaklıklar Birimi Direktörü*

Aldijana Sisic, *Şef, Çoklu Paydaşlar, Ortaklıklar ve Danışmanlık Hizmetleri*

Patricia Cortes, *Proje Koordinatörü – Koordinasyon Uzmanı, Sivil Toplum Birimi*

Papa Seck, *Baş İstatistikçi, Araştırma ve Veri Bölümü*

Sara Denby, *Unstereotype Alliance Sekreteryası Başkanı*

Elsbeth l'Anson, *Stratejik İletişim ve Marka Oluşturma Danışmanı*

Carlotta Aiello, *Baskı Üretimi ve Markalama Uzmanı*

Carlos Poiré, *Operasyon Analisti, Stratejik Ortaklıklar Bölümü*

Kantar Ekibi:

Dr Michelle Harrison, *CEO, Kantar*

Marie Ridgley, *Küresel Müşteri Lideri, Insights*

Julie Easton, *Direktör, Insights*

Zeynep Kasap, *Müdür, Insights*

Diane Schimming, *Yönetim Kurulu Başkan Vekili, Insights*

Shannon Baughman, *Direktör, Insights*

Elanie de Beer, *Veri Uzmanı, Insights*

Whitney Krause, *Yönetim Direktörü, Insights*

Rosie Hawkins, *Teklif & İnovasyon, Insights*

Tasarımcılar: Melanie Doherty ve Kern Toy

Editör: Jen Ross

Bu çalışma, AT&T, Johnson & Johnson, Kantar, Procter & Gamble ve Unilever'in finansal ve teknik desteğiyle hayata geçirilmiştir.

Giriş

Toplumsal cinsiyet eşitliği, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması için esas olan temel bir insan hakkıdır. Ayrıca, üyelerinin insani potansiyellerinin tamamını gerçekleştirebilecekleri barışçıl toplumların oluşturulması bakımından da kilit bir rolü vardır. Ancak uzun yıllardır devam eden çabalara rağmen dünyada hiçbir ülkenin, toplumsal cinsiyet eşitliğini başarma yolunda ilerlediği görülmemektedir. Veriler, kaydedilen ilerlemeler konusunda ivme kazanılmadıkça küresel toplumun, hem toplumsal cinsiyet eşitliğine ulaşmayı amaçlayan Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 5'in (SKA 5) gerisinde kalacağını hem de 2030 Gündemi'ne ulaşmada toplumsal cinsiyet eşitliği sağlanmadığı için başarısız olacağını göstermektedir.¹

Belli bir cinsiyet ile ilgili kalıp yargı düşünceler, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi ile toplumsal cinsiyet eşitliğinin ve kadınların güçlenmesinin önündeki gizli bir engel olarak tanımlanmıştır.² Ayrımcı toplumsal normlar, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadınlar ile kız çocuklarının güçlenmesi açısından aynı oranda tehdit oluşturmaktadır. Ayrıca bu normların, dünya genelinde ülkelerin sosyal, ekonomik ve sürdürülebilir kalkınma süreçlerine olumsuz etkisi bulunmaktadır.

Toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımlarına yönelik çalışma, kalıp yargı düşüncelerin zaman içinde nasıl değiştiğini izleme vizyonu doğrultusunda, ülkelerde toplumsal cinsiyete dayalı zararlı kalıp yargı düşüncelerin boyutunu değerlendirmek üzere gerçekleştirilmiştir. Çalışma, BM Kadın Birimi'nin öncülüğünde ve AT&T, Johnson & Johnson, Kantar, Procter & Gamble ve Unilever iş birliğinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın hazırlanması ve gerçekleştirilmesi amacıyla küresel altyapısından yararlanmak üzere bir veri, içgörü ve danışmanlık firması olan Kantar görevlendirilmiştir.

Algı temelli çalışmanın amacı, toplumsal cinsiyet eşitliğine engel olan unsurları tek tek ortaya koymak üzere ele alınması gereken tavırların daha iyi anlaşılması konusunda akademisyenler, politikacılar, özel sektör liderleri ve sivil toplum temsilcileri de dahil olmak üzere karar verici mercilere yardımcı olmaktır. Elde edilen sonuçlar, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin sürmesine neden olan ayrımcı tavırların ve toplumsal cinsiyet temelli kalıp yargı düşüncelerin ne kadar yaygın olduğunu göstermiş ve bu düşüncelerin dünya genelinde ne kadar yaygın ve kökleşmiş olduğunu gözler önüne sermiştir.

2018 yılında Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), İsveç, Hindistan, Japonya, Kenya, Kolombiya, Filipinler ve Türkiye'de bir pilot çalışma gerçekleştirilmiştir: 2020 yılında tekrarlanan çalışmaya Avusturya, Brezilya, Danimarka, Fransa, Güney Afrika, İspanya, Meksika, Polonya, Senegal ve Vietnam da dahil edilmiştir. Ayrıca, zaman içindeki algı ve yaklaşım değişikliklerini gözlemlemek üzere ilk gruptaki ülkelere tekrar bakılmıştır.

1 BM Kadın 2018. "Toplumsal cinsiyet eşitliği, tüm SKA'lar açısından neden önemlidir?" [Turning Promises into Action raporundan alıntı: 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'nde toplumsal cinsiyet eşitliği]

2 Birleşmiş Milletler 1979. Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi New York, 18 Aralık [Bkz. Giriş ve 5. Madde]

Tekrarlanan çalışma, COVID-19 salgınının dünyayı etkisi altına aldığı istisnai bir dönemde gerçekleştirilmiştir. Bu durum, ülke düzeyinde devam eden toplumsal cinsiyete yönelik kalıp yargı düşüncelerin tespit edilmesi ve insanların algısının, aldıkları kararları şekillendirmeye ve ayrımcı tavırları konusunda belirleyici olmaya devam ettiğinin anlaşılması için eşsiz bir fırsat sunmuştur. Ayrıca, COVID-19'un toplumsal cinsiyete yönelik tavırlara etkisini inceleme açısından da imkan sağlamıştır.

Çalışmaya ilişkin veriler, BM Kadın Birimi Küresel Veri Merkezi'nde (Women Count) bulunan – [tıklayınız](#) gösterge panelinden görüntülenebilmektedir.

2018 ve 2020'de incelenen ülkeler:

2020'de incelenen diğer ülkeler:

Yönetici Özeti

İncelenen 20 ülkenin bazı alanlarda kaydettiği ilerlemelere ve ümit verici bazı göstergelere rağmen elde edilen bulgular, ayrımcılığı pekiştiren toplumsal norm ve tavırların dünya genelinde kadınlar ve kız çocuklarını ilgilendiren alanlarda ilerleme kaydedilmesine engel olmaya devam ettiğini göstermektedir. Katılımcıların çoğu (%91), ülkelerinin ileride başarılı olmasını nasıl sağlayacakları sorulduğunda tüm alanlarda toplumsal cinsiyet eşitliğinin esas olduğunu ifade etse de toplumsal cinsiyete yönelik kalıp yargı düşünceler ve çağdışı tavırlar varlığını sürdürmektedir.

Çalışmanın bulguları, toplumsal cinsiyet ile ilgili algılar bakımından COVID-19'un kadın ve kız çocukları üzerindeki etkisine yönelik olarak BM Kadın Birimi'nin yaptığı diğer çalışmaların bulguları ile örtüşmektedir.³ Ücretsiz bakım sorumluluklarının, cinsiyete göre ücret farklılıklarının ve iş ayrımının pekişmesinden liderlik ve katılım imkanları bakımından devam eden farklılıklara kadar incelenen tüm boyutlarda toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik tavırlar açısından acilen ilerleme kaydedilmesi gerekmektedir. Bu araştırma, genel olarak erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliğinin önemi konusunda kadınlar kadar kararlı olmadığını göstermektedir. Kadınların %74'üne karşılık erkeklerin sadece %60'ı, kadın haklarına daha fazla saygı duyulmasının "kesinlikle önemli" olduğunu düşünmektedir.

Çalışma, kriz dönemlerinde alınan kararları etkileyen tavır ve yaklaşımların, toplumsal cinsiyet eşitliği alanında elde edilen kazanımları nasıl tersine çevirebildiğini göstermektedir. Şaşırtıcı bir şekilde katılımcıların %25'i, "gıda kıtlığı gibi durumlarda erkeklere öncelik verilmesi gerektiğini" düşünürken %31'i ise "iş imkanlarının kısıtlı olduğu durumlarda erkeklerin kadınlara oranla iş sahibi olmaya daha fazla hakkı olduğunu" ifade etmektedir.

Tavır değişikliği için, kültürel nüanslardan etkilenen inanç ve algıların dönüştürülmesi gerekmektedir. Bu çalışmanın bulguları, 20 ülkede ortak olan bazı konularda toplumsal cinsiyete yönelik tavırların çokça değişiklik gösterdiğine işaret etmektedir. Bu çalışma, toplumsal cinsiyete yönelik zararlı ve kalıp yargı düşünceler ve bunların topluma yönelik oluşturduğu tehditler ile etkin şekilde mücadele edilmesi ile ilgili çalışmalarda karar verici mercilere, yerele özel ve aydınlatıcı bir yol göstermektedir.

Başta gençler olmak üzere erkeklerin, toplumsal cinsiyet rollerine yönelik kalıp yargılara sahip olma ihtimali daha yüksektir.

Erkeklerin, geleneksel rolleri destekleme oranı kadınlara göre daha yüksek olup erkek katılımcıların %40'ı, "erkeğin işinin para kazanmak, kadının işinin eve ve aileye bakmak" olduğunu düşünmektedir. Bu oran, kadın katılımcılar arasında %31'dir. Benzer şekilde erkeklerin %51'i, "kadınların daha az çalışması ve aileleri ile ilgilenmeye daha fazla zaman ayırmaları gerektiğini" ifade etmektedir. Bu oran, kadın katılımcılar arasında %46'dır. Bu görüş, en çok genç erkekler tarafından savunulmaktadır. 16-19 yaş arası erkeklerin %52'si ve 20-34 yaş arası erkeklerin %54'ü bu görüşte olup 35-55 yaş arası erkekler arasında bu oran %48'dir. Bu veriler, erkeklerin ailelerinin bakımını üstlenme konusunda ortak sorumluluğa sahip olması gerektiğinin altını çizen CEDAW'ın 5. Maddesi'nin ve kadınların çalışma ve erkekler ile aynı istihdam imkanlarından yararlanma hakkına vurgu yapan 11. Maddesi'nin önemini göstermektedir.⁴

³ BM Kadın Birimi 2021. Geride bırakılan kadınlar ve kız çocukları: Salgına müdahalede öne çıkan farklılıklar

<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-elimination-all-forms-discrimination-against-women>

⁴ Birleşmiş Milletler 1979. Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi New York. 18 Aralık

Genç erkekler, erkeklerin siyasi anlamda daha iyi lider olduğunu düşünmektedir. 16-19 yaş arası erkeklerin %46'sı ve 20-34 yaş arası erkeklerin %47'si, "erkeklerin kadınlardan daha iyi siyasi liderler olduklarını" düşünmektedir. Bu oran, %38 olan toplam katılımcı ortalamasından bir hayli yüksektir.

Kaydedilen ilerlemelere rağmen kadınlar, siyasette liderlik ve karar verme süreçlerinde pek çok sorun yaşamaya devam etmektedir.

Kadınlar, dünya genelinde tüm karar verme süreçlerinde kendilerine gerektiğinden az yer bulmaya devam ederken⁵, katılımcıların %82'si, kadınlara siyasette daha fazla fırsat tanınmasının ülke başarısı açısından önemli olduğunu düşünmektedir. Bu görüş, 2018 yılına oranla yüzde 2'lik bir artışla bugün daha fazla yaygınlık kazanmıştır. Umud veren bu değişime rağmen tüm katılımcıların sadece %50'si, "ülke başarısı için bunun kesinlikle önemli olduğuna" katılırken Danimarka, Japonya, Filipinler ve BAE'deki her 4 katılımcıdan 1'i, kadınlara siyasette daha fazla fırsat tanınmasının ülke başarısı açısından önemli olduğuna katılmamaktadır.

Kadınların siyasete katılımının katkısı geniş çapta kabul edilirken kadınların 2018 yılında olduğu gibi 2020 yılında da seçimle iş başına gelmesinin zor olduğu inanılmaktadır. Ayrıca fırsatlara yönelik algılar, çok geniş bir yelpazede kendini göstermektedir. Katılımcıların %63'ü, siyasette erkeklerin seçimle iş başına gelmesinin daha kolay olduğuna katılırken sadece %38'i, bunun kadınlar için eşit derecede kolay olduğuna inanmaktadır.

Kadınların seçimle gelinen görevlerde yeteri kadar bulunmaması, kamu politikalarına katkı verememesi ve liderlik gerektiren görevlerde bulunmaması durumunda tüm toplumsal alanlarda değişimin hızı ivme kaybetmeye devam edecektir.

Yaygın olan tavır ve tutumlar, kadınların iş dünyası ve liderlik gerektiren görevlerde ilerlemesini engellemektedir.

Büyük çoğunluk (10 katılımcıdan 9'u), eşit işe eşit ücretin ülkenin geleceğe dönük başarısı bakımından önemli olduğuna katılmaktadır. Ortalama açısından en yüksek oran bu unsura aittir. Ayrıca katılımcıların %58'i, kadınlara iş dünyasında daha fazla fırsat tanınmasının ülkenin başarısı açısından "kesinlikle önemli" olduğuna inanmaktadır.

Ancak, ülkeler arasında farklılıklar bulunmaktadır. Ülkenin başarısı için belirleyici olan faktörler sorulduğunda Polonya'da katılımcıların %87'si, "kişinin cinsiyeti fark etmeksizin eşit işe eşit ücreti" bu faktörler arasında saymış olup %82'si ise "kadınlara iş dünyasında daha fazla fırsat tanınması gerektiğine" katılmaktadır. Japonya'da katılımcıların %84'ü, "eşit işe eşit ücretin" önemine inanmasına rağmen sadece %25'i, kadınlara iş dünyasında daha fazla fırsat tanınması gerektiğini düşünmektedir. Kolombiya ve Meksika'da katılımcıların %95'i, hem "eşit işe eşit ücret verilmesinin" hem de "kadınlara iş dünyasında daha fazla fırsat tanınmasının", ülkenin başarısını belirleyen önemli faktörler olduğuna katılmaktadır.

Erkeklerin ve kadınların iş dünyasındaki performansına yönelik algılar konusunda ise ülkeler arasında dikkat çekici şekilde farklılıklar bulunmaktadır. Kadınların en az %27'si, "erkeklerin iş yerinde kadınlardan daha iyi yönetici olduğuna" katılırken bu görüşte olan erkeklerin oranı ise %40'tır. Yani, arada yüzde 13'lük bir fark bulunmaktadır. Ülke düzeyinde verilen cevaplar önemli ölçüde farklılık göstermektedir. Kenya'da katılımcıların yaklaşık %50'si, hizmet sektöründeki işlerin kadınlara daha uygun olduğuna, %33'ü ise erkeklerin iş yerinde kadınlardan daha iyi yönetici olduğuna inanmaktadır. Türkiye'de katılımcıların %42 ila %44'ü, bu iki ifade konusunda hemfikirdir. Ancak Brezilya ve Kolombiya'da katılımcıların sadece %15'i, erkeklerin iş yerinde kadınlardan daha iyi yönetici olduğuna katılırken %20'si ise hizmet sektöründeki işlerin kadınlara daha uygun olduğunu düşünmektedir.

Bu bulgular, katılımcıların ifadesine göre pek çok ülkede kadınların neden erkeklere oranla nitelikli bir çalışan olarak istihdam edilme ihtimalinin çok daha zor olduğunu açıklamaktadır. Tüm katılımcıların %44'ü, kadınların nitelikli çalışan olarak istihdam edilmesinin kolay olduğuna katılırken %57'si ise bunun erkekler için de geçerli olduğuna inanmaktadır (%13'lük bir fark). Nitelikli işe erişim ise Japonya'da (%24'lük bir fark ile), İspanya'da (%21), Avusturya, Kolombiya ve ABD'de (%18) kadınlar açısından çok daha zor görülmektedir.

5 BM Kadın Birimi. Gerçekler ve veriler: Kadınların liderlik gerektiren işlerde görev alması ve siyasete katılımı. <https://www.unwomen.org/en/what-we-do/leadership-and-political-participation/facts-and-figures>

COVID-19, ev içi şiddeti artıran tutumları tırmandırmıştır.

Kadınlar, özellikle COVID-19'un ekonomik etkilerinden etkilenirken salgın ile birlikte finansal güvenceleri azalmış ve ev içi şiddete maruz kalma riskleri artmıştır.⁶ Bu durum, şiddeti artıran tutumlar konusunda yaşanan gerilemeye de yansımıştır. Eşine ya da partnerine vurmanın bazı şartlar altında kabul edilebilir olduğuna inanların oranı 2018'den bu yana ortalama %2 artmıştır. Bu artışın en çok yaşandığı ülkeler, söz konusu ifadeye katılan katılımcıların %5 arttığı İsveç, Hindistan ve ABD olmuştur.

Erkeklerin, kötü muameleyi kabullenme yüzdesi kadınlara göre daha fazladır. Hindistan'da tüm katılımcıların neredeyse yarısı, Güney Afrika'da erkek katılımcıların %34'ü ve kadın katılımcıların %32'si, aynı düşüncededir. Buna karşın Avusturya ve İspanya'da kadınların sadece %7'si ve erkeklerin %10'u, belli koşullar altında eşine veya birlikte olduğu kişiye vurmanın kabul edilebilir olduğunu düşünmektedir.

Araştırma yapılan ülkelerde erkeklerin %20'si ve kadınların %14'ü, kadınların şartlar ne olursa olsun eşleri veya birlikte oldukları kişi ile seks yapmayı reddetme özgürlüğü olması gerektiği fikrine katılmamaktadır. Senegal'de katılımcıların yaklaşık %70'i, Nijerya'da %42'si ve Hindistan'da %19'u, kadınların eşleri veya birlikte oldukları kişiyle seks yapmayı reddetme özgürlüğü olması gerektiğini düşünmemektedir.

Kadınların, sahip oldukları haklar üzerine net bilgi sahibi olmaları ve ev işi şiddeti kabul edilebilir kılan toplumsal normların, öncelik olarak ele alınması gerekmektedir. Ayrıca adli sistemlerin, kadınları daha etkili koruma mekanizmaları geliştirmesi, şiddet faillerinin cezalandırılması ve şiddete karşı sessiz kalmayan bireylerin desteklenmesi gerekmektedir.

Kadınların dış görünümü, mercek altında olsa da bu konuda ülkeler arasında büyük farklılıklar bulunmaktadır.

Tüm katılımcıların %62'si, kadınların giyim tarzlarıyla ilgiyi kendilerine çektiklerini düşünmektedir. Böyle düşünenlerin çoğu erkektir. Ancak bu konuda ülkeler arasında büyük bir görüş farklılığı bulunmaktadır. Özellikle Vietnam ve Nijerya'da katılımcıların %20'si, kadınların giyim tarzlarıyla ilgiyi kendilerine çektikleri görüşüne katılırken Meksika'da bu oran %38, Güney Afrika'da ise %46'dır.

Ayrıca tüm kadın katılımcıların %26'sı ve erkek katılımcıların %35'i, "erkeklerin, kadın bir iş arkadaşının iş yerindeki dış görünümünden bahsetmesinin normal olduğu" düşüncesine katılmaktadır. Avusturya ve Senegal'de katılımcıların neredeyse yarısı, bu ifadeye katılırken Meksika, İspanya ve Kolombiya'da bu oran 5'te 1 düzeyindedir.

Eğitim, toplumsal cinsiyete dayalı zararlı ve çağdışı kalıp yargıların ortadan kaldırılması için şarttır.

Eğitim, tüm cinsiyetler için her düzeyde daha ilerici davranışları destekler niteliktedir. Eğitim düzeyi yüksek olan kadın ve erkeklerin hem günümüzde hem de gelecek nesiller adına toplumsal cinsiyet eşitliğini savunma olasılığı daha yüksektir.

Katılımcıların %88'i, kadınların yüksek öğrenim görmesinin önemli olduğuna inandığı halde, araştırma kapsamında, eğitimin oğlan çocukları için daha önemli olduğuna yönelik düşüncelere de rastlanmaktadır. Üniversite eğitimine erişim konusu sorulduğunda erkek katılımcıların %27'si, bir oğlan çocuğunun üniversite eğitimi almasının bir kız çocuğuna oranla daha önemli olduğuna inanırken aynı fikirde olan kadın katılımcıların oranı %20'dir. Hindistan'da her 3 katılımcıdan 2'si, bir oğlan çocuğunun üniversite eğitimi almasının bir kız çocuğuna oranla daha önemli olduğunu düşünmektedir. Filipinler'de erkek katılımcıların %44'ü ve kadın katılımcıların %39'u, oğlan çocuklarına öncelik verilmesi gerektiği fikrine katılmaktadır.

Medya, erkeklere yönelik olanlar başta olmak üzere geleneksel cinsiyet rollerini ön plana çıkarmaya devam etmektedir.

Katılımcılar, medyanın kadınları ve erkekleri geleneksel roller dahilinde yansıttığını düşünürken bu algı, 2018 yılından bu yana önemli ölçüde tırmanışa geçmiştir. 2020 yılında katılımcıların %68'i, medyanın kadınları eş, anne veya bakım işlerinden sorumlu kişi gibi geleneksel roller dahilinde tasvir ettiğine inanmaktadır. Bu oran, 2018 yılında %54 olmuştur. Erkeklerin geleneksel roller dahilinde yansıtılması daha da yaygındır. 2020'de katılımcıların %72'si, medyanın erkekleri aileyi geçindiren kişi, lider veya iş adamı gibi geleneksel roller dahilinde tasvir ettiğini düşünmektedir. Bu oran 2018 yılında %52 olmuştur.

6 BM Kadın Birimi 2022. Gölge salgının ölçümü. <https://data.unwomen.org/publications/vaw-rga>

Fransa (%15) ve ABD’de (%10) algı bakımından cinsiyetler arasında daha fazla farklılık bulunmaktadır. Bu ülkelerdeki katılımcılar, erkeklerin kadınlara oranla medya tarafından daha fazla geleneksel roller dahilinde tasvir edildiğini düşünmektedir.

Bu eğilim, iki çalışma genelinde çoğu ülkede görülmeye devam etmektedir. Hindistan’da 2020 yılında katılımcıların %87’si, medyanın kadınları ve erkekleri geleneksel roller dahilinde tasvir ettiğini ifade ederken bu oran 2018’de %61 olmuştur. Kolombiya’da katılımcıların %73’ü, medyanın erkekleri geleneksel roller dahilinde tasvir ettiği görüşüne katılırken aynı oran kadınlar açısından %71’dir. Bu da, 2018 yılına göre oranlarda artış olduğunu göstermektedir (sırasıyla %61 ve %66). Brezilya’da katılımcıların %72’si, medyanın erkekleri geleneksel roller dahilinde tasvir ettiğini düşünürken kadınların böyle tasvir edildiğini düşünenlerin oranı %70’tir. Benzer şekilde Türkiye’de katılımcıların %64’ü, medyanın erkekleri geleneksel roller dahilinde tasvir ettiğini düşünürken kadınların böyle tasvir edildiğini düşünenlerin oranı %60’tir.

Çalışmanın bulguları, medyanın hem kadınları hem erkekleri daha ilerici bir yaklaşımla tasvir etmesi ve yerleşik kalıp yargı cinsiyet rolleri ile mücadele edilmesi için bunu tüm ülkelerde pekiştirmesi gerektiğini göstermektedir.

Gelecek neslin kadınları, değişimin savunucularıken, genç erkekler bu konuda geride kalmaktadır.

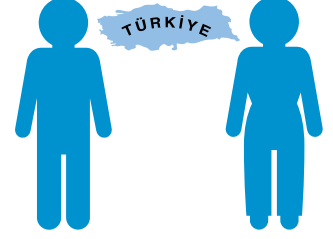
16-19 yaş arası genç kadınlar eşitlik beklentisi içinde olup bu konuda düşüncelerini dile getirmekten korkmamaktadır. Çoğu (%87), toplumun kadınlara erkekler ile eşit muamelede bulunmasının elzem olduğuna inanmaktadır. Aynı yaş grubundaki erkeklerde bu oran %81’dir. Benzer şekilde 16-19 yaş arası genç kadınların %76’sı, ülkelerinin başarısı için kadın haklarına tüm alanlarda daha fazla saygı duyulmasının kesinlikle önemli olduğunu düşünürken bu oran aynı yaş grubundaki erkek katılımcılar arasında %63’tür.

16-19 yaş arası erkekler, birden fazla alanda ve ülkede çok daha geleneksel görüşlere sahiptir. Vietnam’da 16-19 yaş arası erkek katılımcıların yaklaşık %60’ı, sekreterlik işinin kadınlara daha uygun olduğunu düşünürken aynı yaş grubundaki kadınlar arasında bu oran %49’dur. 16-19 yaş arası kadın katılımcıların %47’si ve erkek katılımcıların %58’i, erkeklerin siyasette kadınlardan daha iyi lider olduğu görüşüne katılmaktadır.

İsveç’te kadın katılımcıların sadece %13’ü ve erkek katılımcıların %28’si, iş imkanı az olduğunda erkeklerin kadınlara oranla istihdam edilmeye daha fazla hakkı olduğunu düşünmektedir. 16-19 yaş arası katılımcılar arasında bu konuda görüş farklılığı daha da artmaktadır. Genç kadınların %7’si, erkeklerin ise %38’i bu görüştedir.

Eldeki bulgular, toplumsal cinsiyet eşitsizliklerine yol açan tutumların engellenmesi için çocukluk ve erken yetişkinlik döneminde kalıp yargılar ve kültürel normlara karşı çıkılmasının önemini göstermektedir. Dolayısıyla bu çalışma, genç aktivistlerin değişimin öncüsü olmaları ve yapısal engelleri ortadan kaldırmaları için devlet, medya ve toplumun desteğine ihtiyaç duyduklarına vurgu yapmaktadır.

Türkiye

Türkiye'deki katılımcılar, kadınların yaşamları, kendi maddi durumları ve evlenecekleri kişi ile ilgili tercihleri konusunda çoğu erkekten daha az güce sahip olduğunu düşünmektedir. Kadınların nitelikli eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimi ve nitelikli çalışan olarak istihdam edilme veya siyasete katılım imkanları, erkeklere oranla daha az görülmektedir.

Çoğu katılımcı (%79), kadınların evlenip evlenmeme veya evlenecekleri kişi konusunda özgür olması gerektiğine inanmaktadır. Ayrıca kadınların aile planlamasına erişiminin esas olduğunu düşünmektedir; ancak her 5 katılımcıdan 1'i, kadınların eşleri/birlikte olduğu kişi ile seks yapmayı reddetme özgürlüğü olması gerektiği fikrine katılmamakta ve belli koşullar altında eşe veya partnere vurmanın kabul edilebilir olduğu fikrine katılmaktadır.

İş konusunda ise katılımcıların %30'u, erkeklerin aynı iş için kadınlardan daha fazla ücret alması gerektiğini düşünürken %34'ü, kadının kocasından daha fazla kazanmaması gerektiğine inanmaktadır. %54'ü ise evi geçindiren asıl kişi oldukları için erkeklerin kadınlardan daha fazla kazanmasını doğal karşılamaktadır. Katılımcıların %42'si, erkeğin işinin para kazanmak, kadının işinin ise ev ve aile işleri ile ilgilenmek olduğunu düşünürken %55'i ise kadınların daha az çalışıp ailelerine daha fazla zaman ayırması gerektiğine inanmaktadır. Annelerinin çalıştığı durumlarda çocukların bundan zarar gördüğünü düşünen katılımcıların oranı, babaları ile kıyaslandığında iki katına çıkmaktadır.

Katılımcıların yarısı, kadınların giyim tarzlarıyla ilgi çekmeye çalıştıklarını düşünürken 3'te 1'i ise erkeklerin iş yerindeki bir kadının dış görünümünden bahsetmesinin normal olduğuna inanmaktadır.

Katılımcıların %61'den fazlası, kadınların medyada geleneksel roller dahilinde tasvir edildiğini düşünürken erkekler için bu oran %64'tür. Katılımcıların yaklaşık %18'i, çoğun kadının hem evde hem de kamusal alanda kendilerini güvende hissetmediklerini düşünmektedir.

Ülkelerinin başarısı için gereken koşullar sorulduğunda çoğu katılımcı eşit işe eşit ücret, tüm alanlarda kadın haklarına daha fazla saygı duyulması, kaliteli sağlık hizmetleri ve üniversite eğitimine erişimi öncelikli konular olarak sıralamıştır. Ancak her 3 katılımcıdan 1'i, bir oğlan çocuğunun üniversite eğitimi almasının bir kız çocuğuna oranla daha önemli olduğunu düşünmektedir.

Ayrıca katılımcıların %43'ü, imkanların kısıtlığı olduğu zamanlarda erkeklerin kadınlara oranla istihdam edilmeye daha fazla hakkı olduğunu düşünürken %28'i ise beslenme konusunda erkeklere öncelik verilmesi gerektiğine inanmaktadır.

Türkiye

Algılar: Bu ifadeye katılan katılımcıların yüzdesi

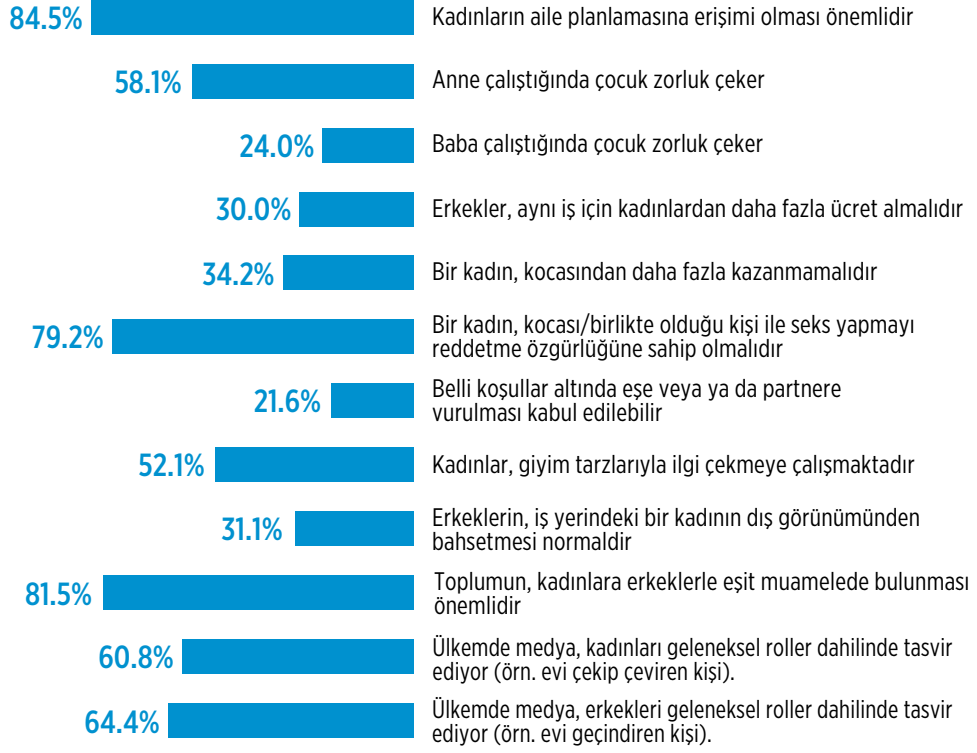
	% ÇOĞU KADIN İÇİN	% ÇOĞU ERKEK İÇİN
Genel olarak çoğu kadının/erkeğin nitelikli eğitim alması kolaydır.	41.3	47.2
Genel anlamda çoğu kadının/erkeğin nitelikli bir çalışan olarak istihdam edilmesi kolaydır.	38.7	49.3
Genel olarak çoğu kadının/erkeğin siyasette seçime adaylığını koyması kolaydır.	34.3	58.1
Genel olarak kadınların/erkeklerin kendi adlarına mülk satın almaları kolaydır.	42.7	54.9
Genel olarak çoğu kadın/erkek, kiminle evleneceği konusunda özgür iradeye sahiptir.	46.0	60.7
Genel olarak çoğu kadın/erkek, yaşamlarını ilgilendiren kararlar konusunda özgür iradeye sahiptir.	47.8	57.8
Genel olarak çoğu kadın/erkek, kişisel finansları üzerinde kontrol sahibidir.	45.1	55.8

Algılar: Her bir ifadeye katılan katılımcıların yüzdesi

	% ZAYIF/ YETERSİZ	% YETERLİ
Genel olarak kadınlara yönelik temel sağlık hizmetlerinin kalitesi ...	15.0	36.5
Genel olarak erkeklere yönelik temel sağlık hizmetlerinin kalitesi ...	10.0	37.1
Genel olarak yararlandığınız temel sağlık hizmetlerinin kalitesi ...	11.9	39.3
Aile planlaması hizmetlerinin kalitesi ...	13.8	43.1
Çoğu kadın evinde kendini güvende hissediyor mu (Fiziksel, psikolojik ya da duygusal anlamda şiddet görmemek kastedilmektedir)?	18.0	37.8
Çoğu kadın kamusal alanda kendini güvende hissediyor mu (Fiziksel, psikolojik ya da duygusal anlamda şiddet görmemek kastedilmektedir)?	17.7	38.4

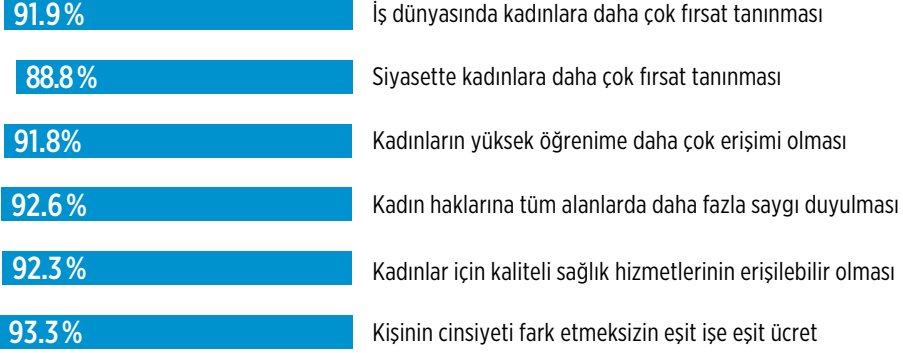

Tutumlar: Her bir ifadeye katılan katılımcıların yüzdesi

Gelecek hedefi: Sizce ülkenizin başarısı için aşağıdaki unsurlar ne kadar önemlidir?

Toplumsal roller ve öncelikler:

Her bir ifadeye katılan katılımcıların yüzdesi

Toplumsal cinsiyet eşitliği algıları araştırması,

AT&T, Johnson & Johnson, Kantar, Procter & Gamble ve Unilever'in desteğiyle BM Kadın Birimi tarafından gerçekleştirilmiştir. Saha çalışmasını gerçekleştiren Kantar'a özellikle teşekkür ederiz.

Unstereotype Alliance, reklam ve medya içeriklerindeki zararlı kalıp yargıların dönüştürülmesi amacıyla reklam sektöründen liderleri bir araya getiren ve UN Women tarafından yürütülen bir girişimdir. Unstereotype Alliance, insanları tüm çeşitlilikleriyle ve kapsayıcı şekilde yansıtan algıların şekillenmesine yardımcı olmak için reklamın itici gücünü kullanarak olumlu kültürel değişimin sağlanmasını amaçlamaktadır.

Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women),

toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadınların güçlenmesi konularında çalışan Birleşmiş Milletler kuruluşudur. Dünya genelinde kadınların ve kız çocuklarının savunucusu olan BM Kadın Birimi, ihtiyaçlarının karşılanması konusunda kaydedilen ilerlemelere ivme kazandırmak üzere kurulmuştur. BM Kadın Birimi, toplumsal cinsiyetin eşitliğinin sağlanmasına yönelik küresel standartlar belirleyip BM Üye Devletleri'ne destek olurken ayrıca bu standartların uygulanması için gereken kanun, politika, program ve hizmetlerin geliştirilmesi amacıyla hükümet ve sivil toplum ile iş birliği yapmaktadır. BM Kadın Birimi, kadınların hayatın tüm alanlarına eşit şekilde katılımının sağlanması amacıyla; kadınların liderlik ve katılımının artırılması, kadınlara yönelik şiddete son verilmesi, kadınların barış ve güvenlik süreçlerinin tamamına dahil edilmesi, kadınların ekonomik güçlenmesinin artırılması ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin ulusal kalkınma planları ve bütçelerinde merkezi bir rol almasının sağlanması gibi beş öncelikli alanda çalışmalarını sürdürmektedir. BM Kadın Birim, ayrıca BM'nin toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirme çalışmalarında koordinasyon ve destek sağlamaktadır.

